

Ohjeet keskustelun vetämiseen

Verkkolähetyksen katsomisen jälkeen kannattaa käydä tulevaisuusdialogi aiheesta. Dialogi on rakentava ja tasavertainen tapa keskustella, jossa tähdätään toisten ymmärtämiseen, mutta ei yksimielisyyteen. Parhaimmillaan dialogissa syntyy ennalta-arvaamattomia oivalluksia ja uutta ajattelua.

Tässä muutama vinkki siihen, miten saat luotua ymmärrystä lisääviä keskusteluja tulevaisuuden ilmiöistä. Ohjeet perustuvat Erätauko-menetelmään ja lisääpua löydät osoitteesta sitra.fi/eratauko.

- Mieti, miten aloitat dialogin ja käyt läpi keskustelun pelisäännöt. Esimerkki löytyy alta.
- Valitse, mihin teemoihin keskitytte. Mahdollisia keskustelukysymyksiä löytyy toiselta sivulta.
- Pyydä ihmisiä kertomaan teemaan liittyvistä, itselleen merkittävistä tapahtumista ja tilanteista.
- Pyri löytämään tarkennettu aihe, johon syvennyttään.
- Kysy osallistujilta lopuksi, mikä oli keskeinen oivallus keskustelusta ja missä ja kenen pitäisi jatkaa keskustelua?

Esimerkki dialogin aloituksesta

”Tervetuloa.

Tämän keskustelun tarkoitus on oppia toisiltamme ja kuulla kunkin osallistujan näkökulmia ja kokemuksia käsiteltävästä asiasta. Tarkoitus ei ole suostutella, väitellä tai vakuuttaa toisia omasta näkemyksestämme, vaan antaa tilaa eri näkökulmille ja rakentaa ymmärrystä toistenne kommenttien päälle. Toivottavasti saatte tästä uutta ymmärrystä siitä, mikä on muille tärkeää ja syvempää ymmärrystä siitä, mikä on sinulle itsellesi tärkeää.

Keskustelun vetäjänä ohjaan keskustelua ja pidän huolta, että jokainen pääsee puhumaan ja noudatamme keskustelun pelisääntöjä:

- Kuuntele toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- Liity toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
- Kerro omasta kokemuksesta.
- Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
- Ole läsnä ja kunnioita toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.
- Etsi ja kokoa. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.

Tuntuvatko nämä säännöt hyviltä kaikille?”

Keskustelukysymykset

Tässä megatrendien välisistä jännitteistä kumpuavia kysymyksiä, joilla voi viritellä keskustelua:

- Kuinka onnistumme nopeassa ja reilussa ekologisessa jälleenrakennuksessa?
- Miten onnistumme uudistamaan demokratiaa ja tekemään suuria muutoksia?
- Miten saamme ehkäistyä eriarvoisuutta samalla kun rakennamme ekologisesti kestävästä yhteiskuntaa?
- Millaiseksi haluamme muovata talousjärjestelmää?
- Kuka käyttää tulevaisuusvaltaa, eli pääsee määrittelemään tulevaisuuskuvia?
- Miten vähennämme vastakkainasettelua ja hämmennystä?

Keskustelukysymykset löytyvät myös erillisiltä taustakalvoilta.